

Kunnanvaltuusto

Aika 30.09.2026 klo 18:00 - 18:54

Paikka Virta-sali, Valkeakoskentie 19, 37500 Lempäälä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 46	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 47	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 48	Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian hyväksyminen	6
§ 49	Raidereformi –lähijunaliikenteen kilpailutus	9
§ 50	Lempäälän Vesi Oy:n lainantakaus Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen	16
§ 51	Kunnanjohtajan johtajasopimuksen päivittäminen	20
§ 52	Lausunto vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta	23
§ 53	Vastaus valtuustoaloitteeseen Lempäälän kunnassa selvitetään mahdollisuus liputukseen kaikkina suositeltuina liputuspäivinä	25
§ 54	Vastaus valtuustoaloitteeseen Valtuustoaloite perusteettomista määräaikaaisista työsopimuksista pidättäytymisestä jatkossakin Lempäälän kunnassa	29
§ 55	Ero luottamustoimesta / Koivuluoma Mikko ja täydennysvaali	32
§ 56	Ero luottamustoimesta / Elina Hatakka ja täydennysvaali	34
§ 57	Sidonnaisuusilmoitukset	38
§ 58	Muutos valtuustoryhmän järjestäytymisessä ja valtuuston istumajärjestyksessä	40
§ 59	Valtuustoaloitteet	44

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Petäkoski-Hult Tuula	Puheenjohtaja	
	Rajamäki Minna	1. varapuheenjohtaja	
	Hämäläinen-Ylikahri Maikki	2. varapuheenjohtaja	
	Aspila Riina	Jäsen	
	Haapajoki Henri	Jäsen	
	Haapaniemi Pasi	Jäsen	
	Havukainen Heikki	Jäsen	
	Huhtala Anita	Jäsen	
	Huhtala Pasi	Jäsen	
	Häärä Maija	Jäsen	
	Ikonen Jaakko	Jäsen	
	Järvenpää Eveliina	Jäsen	
	Kairimo Hanna	Jäsen	
	Kalliomäki Johanna	Jäsen	
	Keisala-Kaseja Kaisu	Jäsen	
	Kivistö Riina	Jäsen	
	Kosola Satu	Jäsen	
	Kärki Matti	Jäsen	
	Lahtinen Jarkko	Jäsen	
	Lanne Janika	Jäsen	
	Liuha Tuukka	Jäsen	
	Miettinen Ari	Jäsen	
	Nurmela Piia	Jäsen	
	Ojala Carita	Jäsen	
	Paananen Ismo	Jäsen	
	Palokangas Juho	Jäsen	
	Papinsaari Vesa	Jäsen	
	Perälä Antti	Jäsen	
	Rask Virva-Mari	Jäsen	
	Rauma Janne	Jäsen	
	Ruskavuori Tiia	Jäsen	
	Saikkonen Jani	Jäsen	
	Silen Meeri	Jäsen	
	Tolonen Kari	Jäsen	
	Vanhatalo Milla	Jäsen	
	Viljamaa Manne	Jäsen	
	Virtanen Kari	Jäsen	
	Rantala Jari	Varajäsen	
	Tirkkonen Ville	Varajäsen	
	Lehtinen Heidi	Varajäsen	
	Haavisto Maiju	Varajäsen	
	Viitanen Mikko	Varajäsen	
	Korkatti Ismo	Varajäsen	
Poissa	Alin Laura		
	Elovirta Elina		
	Harsia Pirkko		
	Kanervo Juho		
	Niemi Veijo		
Muu	Tappura Mikko		
	Pajari Noora	Kunnanjohtaja	§46-50, 52-59
	Rekonen Riku	Pöytäkirjanpitäjä	

Hölli Anni
Sundström Marja
Kallio Anneli
Lehtinen Nina
Levonmaa Tiia
Virtanen Maria
Korkka Antti

Nuorisovaltuuston edustaja
Vammaisneuvoston edustaja
Seniorineuvoston edustaja
Asiantuntija
Asiantuntija
Asiantuntija
Asiantuntija

Allekirjoitukset

Tuula Petäkoski-Hult
puheenjohtaja

Riku Rekonen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

46 - 59

Pöytäkirjan tarkastus Lempäälä 6.10.2026

Anita Huhtala
pöytäkirjantarkastaja

Riina Kivistö
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito 7.10.2026

julkisessa tietoverkossa
hallintopäällikkö Riku Rekonen

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 46

Kunnanvaltuuston laillisuuden edellytyksenä on, että valtuusto on kutsuttu koolle kuntalain, hallintosäännön ja valtuuston tekemän päätöksen mukaisesti. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että vähintään kaksi kolmannelta valtuutetuista on saapuvilla.

Esityslista ja kokouskutsu on jaettu sähköisesti valtuutetuille, varavaltuutetuille, kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja johtoryhmälle 23.9.2026.

Lisäksi kokouskutsu on kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti julkaistu Lempäälän-Vesilahden Sanomissa ja yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi).

Paikalla olevien valtuutettujen lukumäärä selviää kokouksen alussa toimitettavassa nimenhuudossa.

Puheenjohtaja toteaa Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 102 §:n mukaisesti, onko valtuusto laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Yleisö voi seurata kokousta suorana lähetyksenä Lempäälän kunnan YouTube-kanavalla:
www.youtube.com/channel/UCPASescM2RNgg1JOGunDIRQ

Lisäksi myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus kokoukseen kutsutuille asiantuntijoille.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Valtuuston koko on 37 valtuutettua ja 6 varavaltuutettua, yhteensä 43 henkilöä.

Pöytäkirjan tarkastajat

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 47

Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 116 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan 6.10.2026 ja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa (www.lempaala.fi) sekä Lempäälä-talolla 7.10.2026 lähtien.

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös

Kunnanvaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Anita Huhtalan ja Riina Kivistön, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 151
§ 48

15.06.2026
30.09.2026

Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian hyväksyminen

Kunnanhallitus 15.06.2026 § 151

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Seutujohtaja Päivi Nurminen:

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus on 29.4.2026 § 52 päättänyt hyväksyä Tampereen kaupunkiseudun seutustrategiaehdotuksen ja lähettää seutustrategiaehdotuksen jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

Seutuhallitus hyväksyi Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian arviointityön loppuraportin ja käynnisti Vehreä metropolimme -seutustrategian päivittämisen toimenpiteet kokouksessaan 26.3.2025.

Seutustrategian päivitystyö on valmistunut seutuhallituksen ohjaamana. Strategia on jatkumo aiempien kausien seutuyhteistyölle ja se kuvaa kuntien tahtotilan seutuyhteistyön sisällöstä ja suunnasta.

Strategian päivitysprosessiin on osallistettu kattavasti seudun päättäjiä, johtavia viranhaltijoita ja keskeisiä sidosryhmiä. Lisäksi strategiatyön tukena on ollut nykyisen seutustrategian toteutumisen arviointi, tulevaisuuden ennakkointityön tuloksena syntynyt laaja toimintaympäristön analyysi, asukasnäkökulmien yhteenvedo, kestävän siirtymän tilannekuva, kaupunkiseudun strateginen tilannekuva, kuntien strategiat ja Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia.

Päivitetty strategia jäsentää aiempaa strategiaa tuomalla keskeiset tavoitteet esiin tiiviimmin ja johdonmukaisemmin. Päivitetyssä versiossa strategian kokonaisuudet on ryhmitelty kolmeen pääteemaan – Asukkaille viihtyisä ja turvallinen arki, Yrityksille elinvoimainen ja kestävä ympäristö, Maailmalle kytkeytynyt ja avoin kaupunkiseutu. Kunkin teeman sisältö on konkretisoitunut strategisiksi tavoitteiksi, jotka ovat helposti hahmotettavia ja käytännön toimeenpanoa tukevia. Aiemmin kuvailevina tekstijaksoina esitetyt asiat on muotoiltu selkeiksi tavoitteiksi, mikä vahvistaa strategian ohjausvaikutusta ja parantaa kuntien välistä yhteistä suuntaa.

Päivitetty strategia korostaa asukkaiden, ja erityisesti nuorten, osallisuutta sekä nostaa kestävän liikkumisen, sinivihreän ympäristön ja kestävyystavoitteiden merkityksen näkyvästi esiin seudullisina kysymyksinä. Strategiapäivitys täsmentää myös seudullisen elinkeinopolitiikan painopisteitä, tunnistaa seudun keskeiset kasvu- ja osaamisalat ja vahvistaa koulutuksen ja työelämän yhteistyön roolia elinvoiman edistäjänä. Kansainvälisyys nousee strategian selkeäksi seudulliseksi kulmakiveksi, ja seudun saavutettavuutta, osaajien houkuttelua sekä monikielisiä palveluja kehitetään suunnitelmallisesti.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 151
§ 48

15.06.2026
30.09.2026

Strategiassa on kuvattu myös seutuyhteistyön perusteet sekä toimintatavat: luottamus, hyöty, aktiivisuus ja yhteistyön alue. Lisäksi toimintaympäristön muutokset on kuvattu tiiviisti.

Strategiassa asetetut tavoitteet konkretisoidaan strategian toteutusohjelmassa, jonka valmistelu käynnistyy hyväksyttävän strategian pohjalta. Toteuttamisohjelmassa esitetään valtuustokauden konkreettiset yhteistyötavoitteet – ohjelmat, hankkeet ja muut seudulliset toimenpiteet.

Liite
Seutustrategia

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian ja päättää tarkistaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian ja päättää tarkistaa pykälän kokouksessa.

Kunnanhallitus tarkisti tämän pykälän kokouksessa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsen Henri Haapajoki ilmoitti esteellisyydestä (yhteisöjäävi, seutuhallituksen jäsen) ja oli poissa kokouksesta tämä pykälän koko käsittelyn ajan klo 19.04-19.05.

Tiedoksi

Tampereen kaupunkiseutu

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 48
451/00.04.01/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian ja tarkistaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti hyväksyä Tampereen kaupunkiseudun seutustrategian ja tarkisti pykälän kokouksessa.

Lempäälän kunta

Pöytäkirja

4/2026

8

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 151
§ 48

15.06.2026
30.09.2026

Otteet

Tampereen kaupunkiseutu

Yhdyskuntalautakunta	§ 124	11.08.2026
Kunnanhallitus	§ 193	14.09.2026
Kunnanvaltuusto	§ 49	30.09.2026

Raidereformi –lähijunaliikenteen kilpailutus

Yhdyskuntalautakunta 11.08.2026 § 124

Valmistelija yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa

Tausta

Lähijunaliikenteen edistäminen on tärkeä osa Tampereen kaupunkiseudun yhteisiä tavoitteita jo yli 16 vuoden ajan. Tampereen kaupunkiseudun yhteisessä visiossa eli Rakennesuunnitelmassa 2040+ (2023) tavoitellaan lähijunaliikennettä joka ratasuuntaan.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (1370/2007) rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista velvoittaa, että valtion ostama henkilöjunaliikenne tulee kilpailuttaa nykyisen sopimuksen päättyessä vuoden 2030 lopussa. Valtio on tähän asti neuvotellut ostoliikenteen palveluista suoraan VR:n kanssa, ja VR on vastannut palveluista kokonaisvaltaisesti kaluston huollosta lipunmyyntiin. Raidereformi on Orpon hallitusohjelman keskeisiä uudistuksia. Raidereformin valmistelua ohjaa valtioneuvosto eli hallitus. Kilpailutusta varten osa VR:n omistamista junista on siirretty uuteen VR:sta erilliseen valtion kalustoyhtiöön (Suomen Ostoliikennekalusto Oy). Raidereformi uudistus ei suoraan koske markkinaehtoista junaliikennettä, mutta sillä voi olla vaikutuksia markkinaehtoiseen junaliikenteeseen, joita ei osata vielä ennakoita.

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti 16.6.2025, että 2030-luvulla alkava henkilöjunaliikenteen ostoliikennekokonaisuus on yhtä laaja kuin tällä hetkellä. Eli toisin sanoen valtio kustantaa ne vuorot, jotka se kustantaa nykyisinkin. Tampereen seudulla tämä koskee mm. Porin ostoliikennettä, kiskobussivuoroja Oriveden suuntaan, R-junavuoroja etelän suuntaan ja osaa M-junavuoroista Nokian ja Lempäälän suuntiin sekä yöjunaliikennettä. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kaikki nykyisen ostoliikenteeseen kuulumaton liikenne tulisi olemaan kuntien kustantamaa. Osana valtion ostoliikenteen kilpailutusta on Tampereen seudun kunnilla mahdollista hankkia myös uutta lähijunaliikennettä, jonka alueen kunnat rahoittaisivat.

Lain liikenteen palveluista (320/2017) 182 § mukaan palvelusopimusasetuksessa (1370/2007) tarkoitettuna rautatieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena toimii Liikenne- ja viestintävirasto Traficom lukuun ottamatta aluetta, jolla toimii Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymä. Liikennepalvelulain edellä mainitun säännöksen mukaan toimivaltaisen viranomaisen on suunniteltava palvelut ensisijaisesti seudullisina tai alueellisina kokonaisuuksina ja tavoiteltava kaikkien henkilökuljetusten yhteensovittamista. Suunnittelussa asiakkaiden liikkumistarpeisiin perustuvat markkinaehtoisesti syntyvät palvelut ja julkisesti hankitut palvelut on sovittava yhteen. Viranomaisten on

Yhdyskuntalautakunta	§ 124	11.08.2026
Kunnanhallitus	§ 193	14.09.2026
Kunnanvaltuusto	§ 49	30.09.2026

liikennettä suunnitellessaan kuultava alueella toimivia henkilöliikennepalveluiden tarjoajia sekä toimittava yhteistyössä muiden viranomaisten ja kuntien kanssa.

Traficom on tarkoituksena toimia jatkossa tilaajana myös Tampereen seudun henkilöjunapalveluille. Osapuolet toteavat yhteisesti, että niiden on tarkoitus saumattoman yhteistyön avulla taata henkilöjunapalvelut alueelle rahoituksen antamisessa raameissa ja sovitun mukaisesti. Liikenteen on tarkoitus palvella sekä Tampereen seudun tarpeita että limittyä valtakunnalliseen liikennejärjestelmään.

Uuden liikennöintisopimuksen sopimusmallina on lähtökohtaisesti ns. bruttomalli, jossa tilaaja pitää lipputulot ja vastaa lipputuloriskistä. Kuntien rahoittamassa liikenteessä kunnat siis kantavat lipputuloriskin, mutta saavat myös lipputulot.

Vuodesta 2022 lähtien Nokian, Tampereen, Lempäälän ja Akaan kaupungit ovat hankkineet rahoitussopimuksella M-lähijunaliikenteen lisävuoroja, joiden kustannus on ollut lipputulojen jälkeen noin 1 M € vuodessa yhteensä. Nokian osuus oli vuonna 2025 noin 290.000 euroa, Tampereen noin 360.000 euroa, Akaan noin 270.000 euroa ja Lempäälän osuus noin 120.000 euroa.

Valtion ja Tampereen kaupunkiseudun välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa vuosille 2024–2027 on kirjauksia henkilöjunaliikenteen kehittämisestä Tampereen seudulla. Sopimuksen mukaan valtio, seutu ja kunnat tekevät yhteistyötä seudun sisäistä liikkumista palvelevan lähijunaliikenteen kehittämiseksi ja junaliikenteen kilpailuttamiseksi. Kyseinen sopimus on sekä valtion että Tampereen seudun kuntien hyväksymä.

Liikennöintivaihtoehdot

Jotta seudun kunnat voisivat ilmoittaa tahtotilansa 2030-luvun ostoliikenteen kokonaisuudesta valtion kilpailutukseen, on seutuhallitus nimennyt raidereformin valmisteluun Tampereen seudun raidekuntien edustajista koostuvan raideryhmän, joka on toiminut mm. eri liikennöintivaihtoehtojen valmistelijana. Liikennöintivaihtoehdot on valmisteltu yhteistyössä alueellisen toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen Nyssen ja radanhaltijan Väyläviraston kanssa.

Liikennöintivaihtoehdoissa on huomioitu MAL5-sopimuksessa sovitut uudet edistävät seisakkeet Harjuniitty, Epilä, Ylöjärvi, Messukylä, Ruutana ja Sääksjärvi. Liikennöintivaihtoehdot perustuvat nykyiseen ratainfrastruktuuriin, vaikka työn aikana on tunnistettu, että Nokian kaksoisraiteen toteutumisen tuomiin mahdollisuuksiin tulee varautua. Toisin sanoen Nokian, Lempäälän ja Ylöjärven suuntiin on esitetty niin tiheää lähijunaliikennettä, jonka tämänhetkinen ratakapasiteetti sallii. Liikennöintivaihtoehtojen aikataulut ovat alustavia ja tarkentuvat myöhemmin tarkemmassa suunnittelussa yhteistyössä Traficom ja radanhaltijan Väyläviraston kanssa.

Yhdyskuntalautakunta	§ 124	11.08.2026
Kunnanhallitus	§ 193	14.09.2026
Kunnanvaltuusto	§ 49	30.09.2026

Kuntien päätökset 2030 luvun ostoliikenteen hankinnasta tulee tehdä syys-lokakuussa 2026. Valmistelussa on tunnistettu seuraavat aikaikkunavaihtoehdot uuden lähijunaliikenteen edistämiseksi Tampereen seudulla:

1. Päätetään käynnistää uusi lähijunaliikenne kuntarahoitteisesti vuonna 2031 -> Seuraus: liikenne alkaa vuonna 2031
2. Sitoudutaan hankintaoptioon, jolla voi käynnistää uuden lähijunaliikenteen 2030-luvun aikana -> Seuraus: liikenne voi alkaa 2030-luvun aikana seuraavan kalustohankinnan yhteydessä
3. Hylätään uuden lähijunaliikenteen edistäminen -> Seuraus: lähijunaliikenteen edistäminen 2030-luvun ajaksi keskeytyy

Tampereen seudun liikennöintivaihdot hyväksyttiin seutuhallituksessa marraskuussa 2025 tukemaan kuntien päätöskäsittelyä.

Liikennöintivaihtoehtojen valmistelu on jatkunut tiiviisti myös vuoden 2026 aikana, ja aiemmin hyväksytty uusi reittivaihtoehto, Ve2+ (Ylöjärvi, Tampere, Kangasala, Orivesi), on täsmentynyt keskusteluissa Traficomien kanssa. Täsmentynyt ehdotus tarjoaa uuden lähijunaliikennereitin Oriveden ja Ylöjärven välille tunnin vuorovälillä sekä Ylöjärvelle vaihtoyhteyden Tampereen kaukojunaliikenteeseen. Vaihtoehto tarjoaa myös tunnin vuorovälin Messukylän ja Ruutanan potentiaalisille seisakkeille. Raideryhmä on hyväksynyt VE2+ tarkennetun vaihtoehdon kokouksessaan 10.4.2026.

Lippuyhteistyö Tampereen seudulla

Tampereen seudulla on tehty junaliikenteessä lippuyhteistyötä jo vuodesta 2012 alkaen. Nykyisin Nysse-alueen sisällä junissa kelpaavat Nyssen matkakortille ladatut lipputuotteet, mobiililippu sekä ennakkokertalippu. Lippuyhteistyösopimus on tehty VR-Yhtymä Oy:n kanssa ja koskee kattavasti sekä ostoliikennettä että markkinaehtoista liikennettä.

Yhteisrahoitus sopimuksen mukaisesti Traficom, kuntaosapuolet ja Nysse tavoittelevat korkeatasoista lippuyhteistyötä, joka takaa Nysse-lipuilla matkustuksen Traficomien tilaamassa liikenteessä Nysse-alueella, kuten nykyisinkin liput kelpaavat ostoliikenteessä. Lippuyhteistyön vastuista sovitaan yksityiskohtaisesti erillisellä lippuyhteistyösopimuksella myöhemmin. Myös markkinaehtoiseen liikenteeseen on tehtävä uusi lippuyhteistyösopimus koskien ajanjaksoa 2031 alkaen.

Hallinto ja päätöksenteko

Traficom vastaa liikenteestä toimivaltaisena viranomaisena ja hankintayksikkönä. Muut sopijapuolet osallistuvat liikennekokonaisuuden rahoitukseen ja vastaavat yhteisrahoitus sopimuksessa määritellyistä tehtävistä. Kuntaosapuolet nimeävät itse edustajansa kyseisen liikennöintikokonaisuuden hallinnoinnin ja seurannan työryhmään. Kunnan oman edustajan lisäksi esitetään, että myös Nyssen joukkoliikennejohtaja Mika Periviita ja Tampereen kaupunkiseudun -kuntayhtymästä

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 124
§ 193
§ 49

11.08.2026
14.09.2026
30.09.2026

liikennejärjestelmäpäällikkö Eero Kauppinen nimetään kuntien edustajiksi liikennöintikokonaisuuden hallinnoin ja seurannan työryhmään.

Yhteisrahoitus sopimus ja hankittava liikenne 2031 alkaen

Yhteisrahoitus sopimuksella sovitaan 1.1.2031

alkavan liikennekokonaisuuden rahoitusvastuista sopijapuolten kesken. Kaikista liikenteeseen liittyvistä yksityiskohdista tai periaatteista ei ole mahdollista sopia tässä vaiheessa. Tästä johtuen yhteisrahoitus sopimusta pitää täydentää kilpailutuksen edetessä ja lisäksi tarkemmista kustannuksista ja niiden jakautumisesta laaditaan erillinen sopimuksen liite, josta käyvät ilmi maksusuudet ja erät sekä niiden suunnittelu jakautuminen sopimuskauden aikana. Tässä vaiheessa päätöksenteossa esiintyvät kustannusarviot perustuvat kaupunkiseudun omaan selvitystyöhön. Kustannusarviot on laskettu Traficomin laskentaperiaatteiden mukaisesti ja niissä on otettu huomioon uusiutuva kalusto. Nettokustannusten laskennassa lipputulot on arvioitu maltilliseksi ollen noin 10-20 prosenttia liikenteen kustannuksista.

Kevään 2026 kuntaosapuolten neuvottelujen perusteella esitetään, että nyt sovitaan Traficom kanssa kuntaosapuolten Tampere, Lempäälä, Akaa ja Nokia sitoutumisesta Toijala-Tampere ja Tampere-Nokia junavuorojen rahoitukseen 1.1.2031 alkaen vastaavasti kuin tälläkin hetkellä kyseiset kunnat rahoittavat liikenteen. Kuntaosapuolten kustannukset nousevat nykyiseen verrattuna ja vastaavasta liikenteestä arviolta kaksinkertaisiksi ja viikonloppujen lisäliikenteen myötä ylikin.

Raportin mukaisesti lisäliikennevaihtoehtoista Lempäälän kunta koskettaa vaihtoehdot VE0 ja VE0+. VE0 vaihtoehto tarkoittaa sitä, että Lempäälän kunta sitoutuu nykyisenkaltaiseen lähijunaliikenteeseen (19 lähijunavuoroparia). VE0+ vaihtoehto on muutoin samanlainen, mutta siinä sitoudutaan lisäksi kasvattamaan viikonloppujen lähijunaliikenne samalle tasolle kuin arkena. Lisäksi Lempäälän kuntaa koskettaa VE3, jossa VE0+ vaihtoehdon lisäksi toteutetaan uusi lähijunaliikenne Tampereen ja Turun välille tunnin vuorovälillä. Tämä tarkoittaa, että Turun markkinaehtoinen kaukojunaliikenne korvataan lähijunaliikenteellä. Liikenteeseen tarvitaan 4 uutta Sm7-junayksikköä. Tampereen ja Toijalan välinen lähijunaliikenne tihtyisi siten tunnin vuorovälistä vaihtelevaan 20/40 minuutin vuoroväliin.

VE0+ vaihtoehdon toteumiseksi myös Akaan ja Nokian kuntien tulee sitoutua viikonloppuvuorojen lisääntymiseen. VE3 -vaihtoehdon toteutuminen edellyttää, että kaikki Turun ja Tampereen välillä olevat rata-kunnat sitoutuvat liikenteen rahoittamiseen sekä lisäksi valtion päätöstä sitoutumista hankkeeseen.

VE0 vaihtoehdon arvioidaan kustantavan Lempäälän kunnalle bruttona 300 000 euroa/a ja nettona lipputulot huomioiden 200 000 euroa/v. VE0+ vaihtoehdon arvioidaan kustantavan Lempäälän kunnalle bruttona 400 000 euroa/v ja nettona lipputulot huomioiden 300 000 euroa/v.

Tampereen ja Turun välille on radanvarsipaikkakuntien toimesta suunniteltu tunnin vuorovälein kulkevaa lähijunayhteyttä (Ve 3).

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 124
§ 193
§ 49

11.08.2026
14.09.2026
30.09.2026

Kyseinen hanke ei ole tällä hetkellä Traficomien suunnitteluohjelmassa ja hankkeeseen ei oteta kantaa yhteisrahoitus sopimuksella.

Valitettavasti sopimusluonnos yhteisrahoitus sopimuksesta ei ole vielä valmis ja tulee vasta kunnan hallituksen kokoukseen käsiteltäväksi.

Liitteet:

Tampereen kaupunkiseudun 2030 -luvun lähijunahankintojen suunnittelu -raportti

Oheisaineisto:

Vastauksia valtuutettujen kysymyksiin – Tampereen kaupunkiseutu

Lisätietoja: tehtävänimike Tiia Levonmaa, puh. 050 3839608, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnan hallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että

1. Lempäälän kunta osallistuu omalta osaltaan Toijala-Tampere ja Tampere-Nokia junavuorojen rahoitukseen 1.1.2031 alkaen yhteisrahoitus sopimuksen mukaisesti.
2. Lempäälän kunta on valmis sitoutumaan vaihtoehtoon VE0+ mukaisesti viikonloppuvuoroihin, mikäli muut kunnat tekevät saman sitoutumisen.
3. Lempäälän kunnan osuuden vuotuinen kustannusarvio nettona noin 300 000 euroa.
4. Valtuutetaan yhdyskuntajohtaja allekirjoittamaan yhteisrahoitus sopimus ja tekemään siihen vähäisiä teknisiä tarkennuksia.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.57-19.03.

Tiedoksi

Tampereen kaupunkiseutu/kirjaamo, Nokian kaupunki/kirjaamo, Akaan kaupunki/kirjaamo, Tampereen kaupunki/kirjaamo, yhdyskuntajohtaja, infrapäällikkö, liikenneinsinööri,

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 193

Liitteet:

- Aiesopimus yhteistyöstä, rahoituksesta ja kustannusten jaosta Nokia - Tampere - Lempäälä - Akaa henkilö junaliikenteen hankinnassa
- Tampereen kaupunkiseudun 2030 -luvun lähijunahankintojen suunnittelu -raportti

Yhdyskuntalautakunta	§ 124	11.08.2026
Kunnanhallitus	§ 193	14.09.2026
Kunnanvaltuusto	§ 49	30.09.2026

Oheisaineisto:

- Tampereen kaupunkiseudun 2030 -luvun lähijunahankintojen suunnittelu -raportin liitteet
- Vastauksia valtuutettujen kysymyksiin – Tampereen kaupunkiseutu

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että

1. Lempäälän kunta osallistuu omalta osaltaan Toijala-Tampere ja Tampere-Nokia junavuorojen rahoitukseen 1.1.2031 alkaen yhteisrahoitus sopimuksen mukaisesti.
2. Lempäälän kunta on valmis sitoutumaan vaihtoehdon VE0+ mukaisesti viikonloppuvuoroihin, mikäli muut kunnat tekevät saman sitoutumisen.
3. Lempäälän kunnan osuuden vuotuinen kustannusarvio nettona noin 300 000 euroa.
4. Valtuutetaan yhdyskuntajohtaja allekirjoittamaan Aiesopimus yhteistyöstä rahoituksesta ja kustannusjaosta henkilöjuna liikenteen hankinnassa ja tekemään siihen vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Tampereen kaupunkiseutu/kirjaamo, Nokian kaupunki/kirjaamo, Akaan kaupunki/kirjaamo, Tampereen kaupunki/kirjaamo, yhdyskuntajohtaja, infrapääällikkö, liikenneinsinööri

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 49
621/08.00.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää, että

1. Lempäälän kunta osallistuu omalta osaltaan Toijala-Tampere ja Tampere-Nokia junavuorojen rahoitukseen 1.1.2031 alkaen yhteisrahoitus sopimuksen mukaisesti.
2. Lempäälän kunta on valmis sitoutumaan vaihtoehdon VE0+ mukaisesti viikonloppuvuoroihin, mikäli muut kunnat tekevät saman sitoutumisen.

Yhdyskuntalautakunta	§ 124	11.08.2026
Kunnanhallitus	§ 193	14.09.2026
Kunnanvaltuusto	§ 49	30.09.2026

3. Lempäälän kunnan osuuden vuotuinen kustannusarvio nettona noin 300 000 euroa.

4. Yhdyskuntajohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan Aiesopimus yhteistyöstä rahoituksesta ja kustannusjaosta henkilöjunaliikenteen hankinnassa ja tekemään siihen vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa oli asiantuntijana paikalla pykälän käsittelyn ajan klo 18.11 - 18.25.

Otteet

Tampereen kaupunkiseutu/kirjaamo, Nokian kaupunki/kirjaamo, Akaan kaupunki/kirjaamo, Tampereen kaupunki/kirjaamo

Tiedoksi

Yhdyskuntajohtaja, infrapäällikkö, liikenneinsinööri

Kunnanhallitus § 191
Kunnanvaltuusto § 50

14.09.2026
30.09.2026

Lempäälän Vesi Oy:n lainantakaus Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 191

Valmistelija: talouspäällikkö Kari Auvinen

Lempäälän Vesi Oy pyytää kunnan takausta 1,2 miljoonan euron investointilainalle. Laina kohdentuu Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen liittyviin investointeihin, jotta kyseiset vuosina 2026 ja 2027 toteutettavat investoinnit eivät rasita liiaksi yhtiön kassatilannetta. Myllyvainion kaava-alueen rakentamisen yhteydessä aloitetaan myös Hauralan kaava-alueen infran rakentaminen vaiheen 1 osalta.

Lempäälän Vesi Oy:n tarkoituksena on rahoittaa edellä todetut investoinnit 10 vuoden laina-ajalle kilpailutettavalla investointilainalla, joka edellyttää kunnan omavelkaisen lainatakauksen. Yhtiö esittää lainatakauksen vastavakuudeksi vastaavansuuruista yrityskiinnitystä. Yhtiö on välittänyt kuntaan asiaa koskevan pyynnön 27.8.2026 ja yhtiön hallitus on käsitellyt asian 19.08.2026.

Jo tällä hetkellä Lempäälässä on rakennettu yli 2,5 miljoonan euron edestä vesihuoltoinfraa kaava-alueilla, jotka odottavat talonrakennushankkeiden käynnistymistä. Hankkeiden käynnistyessä tulevaisuudessa saadaan vesihuollon rakentamiseen käytetyt varat takaisin liittymismaksuilla.

Nyt takauskäsitelyssä ja sen jälkeen kilpailutusvaiheessa oleva 1,2 milj. € investointilaina perustuu Lempäälän Vesi Oy:n liiketoiminnan talousmalliin, jota on viimeksi päivitetty vuonna 2026. Talousmallin mukaan yhtiön lainanottotarve infrainvestointeihin on 1,2 milj. € myös vuonna 2027 ja mahdollisesti vuosina 2028 ja 2029 vielä noin 0,8 -1,0 milj. €/vuodessa, mikäli yleinen rakentamisen tilanne ei kehity suotuisasti.

Tällä hetkellä Lempäälän Vesi Oy käyttää Lempäälän kunnan konsernitililimiittiä. Tililimiittiä on ollut käytössä keskimäärin alle (1) miljoona euroa. Investointiensä toteuttamisen ohessa Lempäälän Vesi Oy lyhentää nykyisiä investointilainojaan tänä vuonna yhteensä noin 1,1 miljoonalla eurolla.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan Lempäälän Vesi Oy:n investointien rahoituslainojen jäljellä oleva pääoma on noin 6,45 miljoonaa euroa ja lainat ovat kokonaan Lempäälän kunnan omavelkaisten takauspäätösten piirissä. Lisäksi Lempäälän Vesi Oy:n yhtiöittämisprosessissa yhtiö sitoutui liiketoimintakaupan osarahoittamiseen solmimalla Lempäälän kunnan kanssa 29,3 miljoonan euron arvoiset pitkäaikaiset korolliset perustamislainat.

Lempäälän kunnan ratkaisu

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 191
§ 50

14.09.2026
30.09.2026

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Lempäälän Vesi Oy on Lempäälän kunnan täysin omistama kuntakonsernin tytäryhtiö. Yhtiön takauspyynnössä kuvatut investointikohteet perustuvat Lempäälän kunnanvaltuuston hyväksymän taloussuunnitelman investointeihin ja ne ovat aikatauluiltaan sidottuja. Investointikohteet ovat Lempäälän kunnan kannalta perusteltuja ja takauksen myöntämiselle ei ole tämän johdosta estettä.

Lainan takaaminen ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Lainan takaamiseen ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä ja lisäksi yhtiö esittää takaukselle asianmukaista vastavakuutta, joka on yrityskiinnitys.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään. Kunnan tulee huomioida nämä valtioneuvoston päätökset myös tytäryhtiön lainan takaamiseen liittyvissä ratkaisuissa (HE 268/2014, s. 231). Toimi sisältää valtioneuvoston päätöksen, jos kaikki tunnusmerkit täyttyvät samanaikaisesti: 1) julkisia varoja kanavoidaan yrityksiin/taloudelliseen toimintaan, 2) etu on valikoiva eli tuki kohdistuu vain tiettyyn yritykseen tai tiettyihin yrityksiin, 3) toimenpide vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja 4) toimenpide vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (TEM 2014, EU:n valtioneuvoston päätökset).

Vesihuoltotoiminta on lakiin perustuvaa, markkinoita vääristämätöntä toimintaa. Lempäälän Vesi Oy:n toiminta on kunnan toimialaan kuuluvaa ja lainantakauksen kohteena olevat investoinnit toteuttavat vesihuollon palvelun saatavuutta eli tehtävää, josta kunnan tulee vesihuoltolain 6 §:n mukaisesti huolehtia. Lempäälän Vesi Oy:n tuottama vesihuolto muodostaa alueellaan luonnollisen monopolin, eikä lainantakauksella ole siten kilpailua vääristävää vaikutusta. Näin ollen lainantakaus ei sisällä valtioneuvoston päätöksen.

Lisäksi kyseessä ei lähtökohtaisesti ole valtioneuvoston tuki, jos kunnan takaus ei tuo etuja yhtiölle – eli jos takaus luodaan ehdoilla, jotka yksityinen toimija voisi markkinatalouden tavanomaisin ehdoin hyväksyä (HE 268/2014). Takauksesta tulee näin ollen maksaa markkinaperusteinen hinta ja takausprovisioksi esitetään 0,7 %.

Kunnanvaltuuston takauspäätöksen jälkeen Lempäälän Vesi Oy kilpailuttaa investointilainan. Kilpailutetun lainan ehdot annetaan tiedoksi kunnanhallitukselle. Yhtiön tavoiteaikataulu on ajoittain lainannosto joulukuuhun 2026. Todettakoon, että takauspäätöksen täytäntöönpano ei ole mahdollista ilman kunnanvaltuuston takauspäätöksen lainvoimaa (KHO:2012:9).

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 191
§ 50

14.09.2026
30.09.2026

Lempäälän Vesi Oy:n toimialana on vesihuoltotoiminnan harjoittaminen laissa kunnille kulloinkin asetettujen velvollisuuksien mukaisesti. Yhtiö voi tarjota ja myydä vesihuoltotoimintaan liittyviä palveluita myös muille kuin osakkeenomistajille. Palveluiden tuottamiseen sisältyy myös vesihuoltorakenteiden ja muun kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen. Yhtiö voi myös harjoittaa muuta vesihuoltotoimintaan liittyvää suunnittelu- ja käyttötoimintaa sekä alan neuvontaa ja konsultointia ja näitä toimintoja palvelevaa ja tukevaa muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi ostaa, myydä ja hallita kiinteää ja irtainta omaisuutta

Toimivalta: kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Lisätietoja: kunnanjohtaja Noora Pajari, puh. 040 769 5259 ja talouspäälikkö Kari Auvinen, puh. p. 050 681 48, sähköpostit ovat muotoa: etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Lempäälän Vesi Oy:lle Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen otettavalle, pääomaltaan enintään 1,2 miljoonan euron määräiselle ja maksuajaltaan 10 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.
3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi yrityskiinnityksen.
4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Talouspalvelut, Lempäälän Vesi Oy

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 50
713/02.05.03/2026

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 191
§ 50

14.09.2026
30.09.2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää Lempäälän Vesi Oy:lle Punaportin ja Myllyvainion alueiden vesihuollon rakentamiseen otettavalle, pääomaltaan enintään 1,2 miljoonan euron määräiselle ja maksuajaltaan 10 vuoden pituiselle investointilainaa koskevalle luotolle 100 %:n omavelkaisen takauksen; ja
2. vahvistaa, että omavelkainen takaus kattaa täysimääräisesti luoton koko velkapääoman lisäksi luoton korot, viivästyskorot ja perimiskulut ja muut luottoehtojen mukaiset maksuvelvoitteet.
3. hyväksyä takauksen vastavakuudeksi yrityskiinnityksen.
4. periä takauksesta vuosittain 0,7 % suuruisen takausprovision, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Lempäälän Vesi Oy

Tiedoksi

Talousspalvelut

Kunnanhallitus § 198
Kunnanvaltuusto § 51

14.09.2026
30.09.2026

Kunnanjohtajan johtajasopimuksen päivittäminen

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 198

Valmistelija kunnanhallituksen puheenjohtaja Riina Aspila,
henkilöstöpäällikkö Marika Ahomäki, hallintopäällikkö Riku Rekonen

Kuntalain (410/2015) 42 §:ssä säädetään, että kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimuksen hyväksyy kunnanhallitus.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 §:n mukaan kunnanjohtajan tehtävät määritellään tarkemmin kunnajohtajan kanssa tehtävässä julkisessa johtajasopimuksessa. Sopimuksella edistetään strategista johtamista ja luodaan keskinäistä luottamusta kunnanjohtajan ja poliittisen johdon välille. Lisäksi sopimuksella parannetaan johtamistyön tavoitteiden asettamista ja kunnanjohtajan työn tulosten ja palkkauksen arviointia.

Kunnanjohtajan tehtävät pohjautuvat kuntalakiin, kuntastrategiaan, kunnanvaltuuston hyväksymiin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä hallintosääntöön. Kunnanjohtajaa sitovat ja ohjaavat työssään valtuuston vahvistama strategia sekä valtuuston ja kunnanhallituksen tekemät päätökset. Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan operatiivista toimintaa sekä vastata kunnan hallinnosta ja asioiden valmistelusta. Kunnanjohtajalla on kokonaisvastuu kunnan taloudesta, strategisesta ja henkilöstöjohtamisesta sekä kunnan sopimuksista. Kunnanjohtaja edustaa kuntaa ja kuntakonsernia sekä vastaa elinvoiman edistämisestä, edunvalvonnasta ja sidosryhmäyhteistyöstä. Kunnanjohtaja vastaa myös kunnan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä viestinnän ja näkyvyyden edistämisestä. Kunnanjohtaja vastaa tehtävistään kunnanhallitukselle, jonka esittelijänä hän toimii. Kunnanjohtajan hallinnollisena esimiehenä toimii kunnanhallituksen puheenjohtaja. Kunnanjohtajan toimivaltuudet ja työnjako poliittisen johdon kanssa on määritelty kuntalaissa.

Sopimuksen voimaantulo on sidottu kunnanhallituksen päätökseen ja sopijapuolten allekirjoitukseen. Johtajasopimus on julkisoikeudellinen sopimus, jota koskevat riidat ratkaistaan hallinto-oikeudessa.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 4 §:n kohdan 2 mukaan kunnanhallituksen puheenjohtaja vastaa kunnanjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kunnanhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 146 §:n mukaan toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Asian luonteen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että kunnanhallituksen puheenjohtaja toimii asian esittelijänä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 198
§ 51

14.09.2026
30.09.2026

Kunnanhallitus on 27.1.2025 § 40 päättänyt hyväksyä kunnanjohtajan johtajasopimuksen ja kunnanvaltuusto on 19.2.2025 § 24 merkinnyt johtajasopimuksen tiedoksi. Kunnanjohtaja Noora Pajarin kanssa solmittua johtajasopimusta on tarve päivittää ja tarkentaa joiltakin osin.

Nykyisen sopimuksen voimaantulon jälkeen on mm. solmittu kunnan viranhaltijoita/työntekijöitä koskeva paikallinen sopimus kertapalkkion maksamisesta kokouksiin osallistumisesta. Samaa sopimusta noudatetaan jatkossa myös kunnanjohtajan osalta eli hän saa esittelijänä toimiessaan esittelijän palkkion, kunnanvaltuuston kokouksista puheenjohtajan palkkion ja muista kokouksista paikallisen sopimuksen mukaisen palkkion. Lisäksi kunnanjohtajan virkamattojen, koulutusten ja kokonaisten poissaolopäivien osalta on tarkennettu päätöksentekoa sijaisen toimivallan selventämiseksi.

Kuntaliiton kunnanjohtajan johtajasopimusta koskevan ohjeistuksen mukaan johtajasopimus viedään tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Liite: Johtajasopimus

Toimivalta: Kuvattu selostusosassa.

Lisätietoja: kunnanhallituksen puheenjohtaja Riina Aspila,
lh.riina.aspila@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksesta ilman viranhaltijan esittelyä
2. hyväksyä liitteenä olevan kunnanjohtajan päivitetyn johtajasopimuksen
3. päättää, että johtajasopimusta noudatetaan kokouksiin osallistumisen osalta takautuvasti 1.8.2026 alkaen,
4. lähettää kunnanjohtajan johtajasopimuksen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että esittelijä kunnanjohtaja Noora Pajari poistui kokouksesta ennen asian käsittelyä klo 17.29.

Otteet

Noora Pajari

Tiedoksi

Kunnanhallitus § 198
Kunnanvaltuusto § 51

14.09.2026
30.09.2026

Henkilöstöpalvelut, kunnan johtoryhmä, hallintopalvelut,
tiedonhallintasihteeri

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 51
114/01.01.03/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee kunnanjohtajan johtajasopimuksen tiedoksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi kunnanjohtajan johtajasopimuksen tiedoksi.
Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanjohtaja Noora Pajari ilmoitti
esteellisyydestä (osallisuusjäävi, asianosainen) ja oli poissa kokouksessa
paikaltaan pykälän käsittelyn ajan klo 18.27 - 18.28.

Tiedoksi

Hallintopalvelut

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 192
§ 52

14.09.2026
30.09.2026

Lausunto vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta

Kunnanhallitus 14.09.2026 § 192

Valmistelija: Talouspäälikkö Kari Auvinen

Kunnanvaltuusto hyväksyi 10.6.2026 vuoden 2025 tilinpäätöksen ja merkitsi samassa kokouksessa tiedoksi myös tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Kuntalain 121 § mukaisesti kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Esityslistan liitteenä on arviointikertomuksen johdosta laadittu ja kunnan johtoryhmän käsittelemä vastausten kooste. Vastaukset on sisällytetty keltakorostettuna alkuperäisen arviointikertomuksen kerronnan lomaan.

Valtuustolle annettava lausunto annetaan tiedoksi myös lautakunnille.

Liitteet: Arviointikertomuksen vastausten kooste

Toimivalta: Kuntalaki 121 §

Lisätietoja: talouspäälikkö Kari Auvinen, puh. 050-68148, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta annetun lausunnon. Lisäksi kunnanhallitus toteaa, että lausunto annetaan tiedoksi myös lautakunnille.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Lautakunnat

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 52
106/00.01.01/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 192
§ 52

14.09.2026
30.09.2026

Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta annetun lausunnon.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedoksi vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta annetun lausunnon.

Tiedoksi

Talouspalvelut

Kunnanhallitus	§ 116	11.05.2026
Kunnanhallitus	§ 164	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 53	30.09.2026

Vastaus valtuustoaloitteeseen Lempäälän kunnassa selvitetään mahdollisuus liputukseen kaikkina suositeltuina liputuspäivinä

Kunnanhallitus 11.05.2026 § 116

Valmistelija Hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 22.4.2026 valtuutettu Satu Kosola jätti Lempäälän vasemmiston valtuustoryhmän valmisteleman ja 20 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen: ”Lempäälän kunnassa selvitetään mahdollisuus liputukseen kaikkina suositeltuina liputuspäivinä”.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen konsernin yhteisten palveluiden palvelualueelle valmisteltavaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

konsernipalvelujohtaja, viestintäpäällikkö

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 164

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Kunnanhallitus	§ 116	11.05.2026
Kunnanhallitus	§ 164	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 53	30.09.2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lempäälän kunnassa selvitetään mahdollisuus liputukseen kaikilla suositelluilla liputuspäivillä. Aloitteessa viitataan erityisesti mm. evakkojen liputuspäivään sekä muihin suositeltuihin liputuspäiviin, kuten saamelaisten ja romanien kansallispäiviin sekä Suomen luonnon päivään.

Lempäälän kunnassa noudatetaan liputuksessa vakiintunutta käytäntöä, jonka mukaan liputus järjestetään virallisina ja vakiintuneina liputuspäivinä sekä erikseen harkittavissa tilanteissa. Lisäksi kunnassa on jo käytännössä huomioitu yksittäisiä suositeltuja liputuspäiviä, kuten evakkojen liputuspäivä, johon aloitteessakin viitataan.

Liputuskäytäntöjen laajentaminen kaikkiin suositeltuihin liputuspäiviin on hallinnollisesti mahdollista, mutta edellyttää tarkoituksenmukaista harkintaa kokonaisuuden osalta. Suositeltujen liputuspäivien määrä on kasvanut viime vuosina, ja niiden huomioiminen edellyttää yhtenäistä linjausta, jotta liputuskäytännöt säilyvät selkein ja hallittavina.

Liputuksen kustannukset hoidetaan yhdyskunnan palvelualueelta kunnan ja Lekitek Oy:n välisen sopimuksen mukaisesti ja liputuksen kustannukset ovat seuraavat:

Kaikki kohteet (21 kohdetta):

- Arkipäivät: 240 euroa/liputus
- Lauantai ja pyhien aatot: 340 euroa/liputus
- Sunnuntai ja muut pyhät: 460 euroa/liputus

Liputus pelkkä Lempäälä-talo:

- Arkipäivät: nosto 0 euroa, lasku 40 euroa/liputus
- Lauantai: 90 euroa/liputus
- Sunnuntai: 135 euroa/liputus

Edellä mainitut liputushinnat ovat ns. omakustannushintoja nykyisellä laajuudella. Liputuspäivien lisääminen edellyttää kustannusten tarkempaa tarkastelua ja hinnoissa on korotuspainetta.

Lempäälän kunnan 1.8.2026 voimaan tulleessa hallintosäännössä on selkeytetty toimivaltaa liputusasioissa. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja päättää kunnan harkinnanvaraisten liputuspäivien määräämisestä ja liputuksen toteuttamisesta. Tämä mahdollistaa joustavan ja ajantasaisen reagoinnin eri liputustarpeisiin sekä yksittäisten suositeltujen liputuspäivien huomioimisen tapauskohtaisesti.

Konsernin yhteiset palvelut katsoo, että uusi hallintosäännön määräys turvaa osaltaan aloitteessa esitetyn tavoitteen toteutumisen ilman erillistä päätöstä kaikkien suositeltujen liputuspäivien automaattisesta käyttöönnotosta. Kunnanjohtajalle annettu toimivalta mahdollistaa

Kunnanhallitus	§ 116	11.05.2026
Kunnanhallitus	§ 164	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 53	30.09.2026

harkinnanvaraisen ja tarkoituksenmukaisen liputuksen laajentamisen silloin, kun se on perusteltua kunnan kannalta.

Liite: Valtuustoaloite

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lempäälän kunnan 1.8.2026 voimaan tulleessa hallintosäännössä on selkeytetty toimivaltaa liputusiasioissa. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja päättää kunnan harkinnanvaraisten liputuspäivien määrittämisestä ja liputuksen toteuttamisesta. Kunnanjohtajalle annettu toimivalta mahdollistaa harkinnanvaraisen ja tarkoituksenmukaisen liputuksen laajentamisen silloin, kun se on perusteltua kunnan kannalta.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 53
404/00.04.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lempäälän kunnan 1.8.2026 voimaan tulleessa hallintosäännössä on selkeytetty toimivaltaa liputusiasioissa. Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja päättää kunnan harkinnanvaraisten liputuspäivien määrittämisestä ja liputuksen toteuttamisesta. Kunnanjohtajalle annettu toimivalta mahdollistaa harkinnanvaraisen ja tarkoituksenmukaisen liputuksen laajentamisen silloin, kun se on perusteltua kunnan kannalta.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus	§ 116
Kunnanhallitus	§ 164
Kunnanvaltuusto	§ 53

11.05.2026
17.08.2026
30.09.2026

Tiedoksi

hallintopalvelut

Kunnanhallitus	§ 165	17.08.2026
Kunnanhallitus	§ 182	31.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 54	30.09.2026

Vastaus valtuustoaloitteeseen Valtuustoaloite perusteettomista määräaikaista työsopimuksista pidättäytymisestä jatkossakin Lempäälän kunnassa

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 165

Valmistelija Hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2026 Vasemmiston valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen Perusteettomien määräaikaisten työsopimusteon teosta pidättäytymisestä jatkossakin Lempäälän kunnassa.

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen konsernin yhteisiin palveluihin valmisteltavaksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Otteet

Henkilöstöpalvelut

Kunnanhallitus 31.08.2026 § 182

Valmistelija henkilöstöpäällikkö Marika Ahomäki

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lempäälän kunta pidättäytyy jatkossakin perusteettomien määräaikaisten työsopimusten käytöstä ja huolehtii siitä, että määräaikaista palvelussuhteita käytetään vain lainsäädännön sallimilla perusteilla. Aloitteessa korostetaan työntekijöiden

Kunnanhallitus	§ 165	17.08.2026
Kunnanhallitus	§ 182	31.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 54	30.09.2026

yhdenvertaista kohtelua, työelämän ennakoitavuutta sekä kunnan toimimista vastuullisena työnantajana.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Työsopimuslakiin tuli 1.6.2026 voimaan määräaikaaisuuden perustetta koskeva muutos. Muutoksen myötä työsopimuksen voisi solmia enintään vuodeksi ilman erityistä perusteltua syytä, jos kyseessä on työnantajan ja työntekijän ensimmäinen työsuhde tai edellisen työsuhteen päättymisestä on kulunut vähintään viisi vuotta. Muutos koskee vain työsopimuslakia ja siten työsuhteita, kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettuun lakiin ei vastaavaa muutosta ole tehty.

Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä on Lempäälässä kunta-alaan verraten pieni, yhteensä n. 15 % koko henkilöstöstä. Koko kunta-alalla määräaikaisten osuus yleisesti on n. 25 % koko henkilöstöstä (Tilastokeskus: Paikallishallinnon palkat 2024). Määräaikaiset palvelussuhteet suhteet ovat pääsääntöisesti sijaisuuksia. Muut määräaikaaisuudet ovat avoimen tehtävän hoitoa, hankkeeseen liittyviä projektiluonteisia tehtäviä, kausiluonteista työtä, harjoittelua tai oppisopimussuhteita. Avoimen tehtävän hoito voi tulla kyseeseen tilanteissa, joissa rekrytoinnissa ei ole löytynyt edellytetyn kelpoisuuden omaavaa henkilöä tai tehtävää hoidetaan määräaikaaisesti esim. rekrytointiprosessin tai tehtävien uudelleen järjestelyn ajan.

Lempäälän kunnassa määräaikaisille työsuhteille tulee olla aina perusteltu syy myös lakimuutoksen voimaantulon jälkeen. Samaa käytäntöä suositellaan sovellettavaksi koko kuntakonsernissa. On kuitenkin huomioitava, että Työsopimuslain (55/2001) 3 a § työsopimuksen tekemisestä pitkäaikaistyöttömän kanssa on voimassa määräaikaaisuuden perusteita koskevan lakimuutoksen jälkeenkin. Työsopimus voidaan siis solmia ilman perusteltua syytä, jos palkattava henkilö on ollut työvoimaviranomaisen ilmoituksen mukaan yhtäjaksoisesti työtön työnhakija edellisen 12 kuukauden ajan.

Henkilöstökertomuksen laadinnan yhteydessä tullaan jatkossa tarkastelemaan määräaikaaisuuden perusteet sekä erittelemään määräaikaaisuuksista sijaisuudet ja muut määräaikaaisuuden perusteet.

Liite: Valtuustoaloite

Lisätietoja: henkilöstöpäällikkö Marika Ahomäki, puh. 040 5028 407 ja kunnanjohtaja Noora Pajari, puh. 040 7695 259, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus	§ 165	17.08.2026
Kunnanhallitus	§ 182	31.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 54	30.09.2026

Henkilöstökertomuksen laadinnan yhteydessä tullaan jatkossa tarkastelemaan määräaikaisuuden perusteet sekä erittelemään määräaikaisuuksista sijaisuudet ja muut määräaikaisuuden perusteet.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Henkilöstöpäällikkö

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 54
564/01.01.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Henkilöstökertomuksen laadinnan yhteydessä tullaan jatkossa tarkastelemaan määräaikaisuuden perusteet sekä erittelemään määräaikaisuuksista sijaisuudet ja muut määräaikaisuuden perusteet.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Henkilöstöpalvelut

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 166
§ 55

17.08.2026
30.09.2026

Ero luottamustoimesta / Koivuluoma Mikko ja täydennysvaali

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 166

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Mikko Koivuluoma (SDP) pyytää eroa hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenen tehtävästä, koska hänet on valittu lautakunnan varsinaiseksi jäseneksi (kunnanvaltuusto 10.6.2026 § 30).

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö (Kuntalaki 78 ja 79 §).

Lempäälän kunnan hallintosäännön 2 luvun 10 §:n mukaan hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnassa on yksitoista (11) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta on sellainen toimielin, johon tasavolain 4 a § edellyttää valittavan vähintään 40 % miehiä ja naisia sekä jäseniksi että varajäseniksi.

Liite: Mikko Koivuluoman eroanomus

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se

1. myöntää eron Mikko Koivuluomalle hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenyydestä,
2. valitsee uuden hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto päättää panna päätöksen täytäntöön heti.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Mikko Koivuluoma

Kunnanhallitus § 166
Kunnanvaltuusto § 55

17.08.2026
30.09.2026

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 55
565/00.00.01/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1. myöntää eron Mikko Koivuluomalle hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenyydestä,
2. valita uuden hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto panee päätöksen täytäntöön heti.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti

1. myöntää eron Mikko Koivuluomalle hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäsenyydestä,
2. valita uudeksi hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Kristiina Vanha-Jaakkolan.

Lisäksi kunnanvaltuusto pani päätöksen täytäntöön heti.

Otteet

Mikko Koivuluoma, valittu

Tiedoksi

Hallintopalvelut

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 152
§ 56

15.06.2026
30.09.2026

Ero luottamustoimesta / Elina Hatakka ja täydennysvaali

Kunnanhallitus 15.06.2026 § 152

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Elina Hatakka (KESK) pyytää eroa kaikista luottamustoimistaan paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Elina Hatakka toimii keskusvaalilautakunnan varajäsenenä (sijaantulojärjestys 5.) ja Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan jäsenen Hannu Salonpään (KESK) henkilökohtaisena varajäsenenä. Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 71 §:n mukaan luottamustoimeen valitun tulee olla valtuuston vaalikelpoinen henkilö eli hänen kotipaikkansa tulee olla kyseisessä kunnassa. Henkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa kuntaan hänen luottamustoimensa lakkaa. Kuntalain 78 ja 79 § mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava uusi luottamushenkilö jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Vaalilain (714/1998) 13 §:n mukaan valtuuston tulee asettaa kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä vähintään viisi varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Keskusvaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä (kuntavaalit 2025). Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kuntavaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä, se yleensä edellyttää, että kukin jäsen ja varajäsen edustavat eri äänestäjäryhmiä. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Huomionarvoinen on myös vaalilain 13 §:n säännös, jonka mukaan jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa. Käytännössä työskentelyeste voi tulla ajankohtaiseksi vasta seuraavissa kuntavaaleissa vuoden 2029 keväällä.

Vuoden 2025 kuntavaaleissa Lempäälässä esiintyivät seuraavat puolueet ja äänestäjäryhmät: Suomen Keskusta, Vasemmistoliitto, Kansallinen Kokoomus, Suomen Kristillisdemokraatit (KD), Perussuomalaiset, Suomen Sosialidemokraattinen puolue, Vihreä liitto ja Liike Nyt.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 152
§ 56

15.06.2026
30.09.2026

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan keskusvaalilautakunnan jäseniksi sekä varajäseniksi tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Vaalilain 13 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on ilmoitettava yhteystietonsa Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla.

Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunta on kuntalain (410/2015) 51 §:n tarkoittama kuntien yhteinen toimielin, jonka ylläpitäjäkuntaa kutsutaan vastuukunnaksi. Ympäristöterveyslautakunta vastaa ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä ja huolehtii ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnasta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta, eläinsuojelusta ja eläintautien vastustamisesta Nokian ja Ylöjärven kaupunkien sekä Hämeenkyrön, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien alueella.

Ympäristöterveyslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä. Vastuukunta Pirkkala valitsee lautakuntaan kaksi (2) jäsentä ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat yhden (1) jäsenen. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimeää Pirkkalan kunta.

Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan toimikausi on neljä vuotta.

Kuntalain 77 §:n mukaan kuntien yhteiseen toimielimeen ovat vaalikelpoisia asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt. Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan lautakunnan jäseniksi sekä varajäseniksi tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Liite: Elina Hatakan eroilmoitus

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 152
§ 56

15.06.2026
30.09.2026

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se

1. toteaa Elina Hatakan menettäneen vaalikelpoisuutensa Lempäälän kuntaan paikkakunnalta poismuuton vuoksi,
2. myöntää hänelle eron keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä sekä Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenyydestä,
3. toteaa hänen luottamustoimiensa päättyvän, sekä
4. valitsee keskusvaalilautakuntaan uuden varajäsenen (sijaantulojärjestys 5.) jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja
5. valitsee uuden Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto päättää panna päätöksen täytäntöön heti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että se

1. toteaa Elina Hatakan menettäneen vaalikelpoisuutensa Lempäälän kuntaan paikkakunnalta poismuuton vuoksi,
2. myöntää hänelle eron keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä sekä Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenyydestä,
3. toteaa hänen luottamustoimiensa päättyvän, sekä
4. valitsee keskusvaalilautakuntaan uuden varajäsenen (sijaantulojärjestys 5.) jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja
5. valitsee uuden Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto päättää panna päätöksen täytäntöön heti.

Tiedoksi

Elina Hatakka, Pirkkalan kunta, hallintopalvelut, keskusvaalilautakunta,
Putki

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 56
528/00.00.01/2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

1. toteaa Elina Hatakan menettäneen vaalikelpoisuutensa Lempäälän kuntaan paikkakunnalta poismuuton vuoksi,
2. myöntää hänelle eron keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä sekä Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenyydestä,
3. toteaa hänen luottamustoimiensa päättyvän, sekä

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 152
§ 56

15.06.2026
30.09.2026

4. valitsee keskusvaalilautakuntaan uuden varajäsenen (sijaantulojärjestys 5.) jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja
5. valitsee uuden Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto panee päätöksen täytäntöön heti.

Päätös

Kunnanvaltuusto

1. totesi Elina Hatakan menettäneen vaalikelpoisuutensa Lempäälän kuntaan paikkakunnalta poismuuton vuoksi,
2. myönsi hänelle eron keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä sekä Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäsenyydestä,
3. totesi hänen luottamustoimiensa päättyvän, sekä
4. valitsi keskusvaalilautakuntaan uudeksi varajäseneksi (sijaantulojärjestys 5.) jäljellä olevaksi toimikaudeksi Taina Koivulan,
5. valitsi uudeksi Pirkkalan kunnan ympäristöterveyslautakunnan varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi Riitta Halmeen.

Lisäksi kunnanvaltuusto pani päätöksen täytäntöön heti.

Otteet

Elina Hatakka, Pirkkalan kunta, valittu

Tiedoksi

Hallintopalvelut, keskusvaalilautakunta, Putki

Tarkastuslautakunta

§ 51

04.09.2026

Kunnanvaltuusto

§ 57

30.09.2026

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 04.09.2026 § 51

Kuntalain (410/2015) 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoidossa. Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee seuraavia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita

- kunnanhallituksen jäsenet ja varajäsenet
- valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- lautakuntien puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat
- maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäsenet ja varajäsenet
- viranhaltijoista kunnanjohtaja ja lautakuntien esittelijät.

Ilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka myös valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu luottamustoimeen tai tehtäväänsä. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös viipymättä ilmoitettava.

Päätösehdotus

Käsitellään ja hyväksytään sidonnaisuusrekisteriin saapunut uusi ilmoitus. Viedään sidonnaisuusrekisteriin tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi sidonnaisuusrekisteriin saapuneen uuden ilmoituksen, sekä vie sidonnaisuusrekisteriin tiedoksi valtuustolle.

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 57
705/00.03.00/2025

Tarkastuslautakunta

§ 51

04.09.2026

Kunnanvaltuusto

§ 57

30.09.2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi sidonnaisuusrekisterin tiedoksi.

Tiedoksi

Hallintopalvelut

Kunnanhallitus	§ 242	18.08.2025
Kunnanvaltuusto	§ 92	27.08.2025
Kunnanhallitus	§ 167	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 58	30.09.2026

Muutos valtuustoryhmän järjestäytymisessä ja valtuuston istumajärjestyksessä

Kunnanhallitus 18.08.2025 § 242

Valmistelija hallinnon asiantuntija Riku Hevonkorpi

Lempäälän kunnan hallintosäännön 12 luvun 2 §:ssä määrätään valtuustoryhmän muodostamisesta ja valtuustoryhmän nimestä.

Hallintosäännön 12 luvun 2 §:n mukaan valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

Hallintosäännön 12 luvun 4 §:n mukaan valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajalle on annettu seuraavat ilmoitukset valtuustoryhmistä:

Kokoomuksen valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Pasi Huhtala

1. varapuheenjohtaja, sihteeri: Johanna Kalliomäki

2. varapuheenjohtaja: Ismo Paananen

Lempäälän Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Kari Virtanen

varapuheenjohtaja: Hanna Kairimo

sihteeri: Carita Ojala

Keskustan valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Tuukka Liuha

varapuheenjohtaja: Elina Elovirta

Kunnanhallitus	§ 242	18.08.2025
Kunnanvaltuusto	§ 92	27.08.2025
Kunnanhallitus	§ 167	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 58	30.09.2026

sihteeri: Matti Kärki

Lempäälän Vihreä valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Juho Kanervo
varapuheenjohtaja: Anita Huhtala
sihteeri: Kaisu Keisala-Kaseja

Lempäälän Perussuomalaisten valtuustoryhmä

puheenjohtaja: Veijo Niemi
varapuheenjohtaja: Jani Saikkonen
sihteeri: Marko Ranua

Lempäälän Vasemmisto valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Satu Kosola
varapuheenjohtaja Virva-Mari Rask
sihteeri: Taru Cruz

Lempäälän Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

puheenjohtaja: Piia Nurmela
varapuheenjohtaja, sihteeri: Jaakko Ikonen

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, riku.rekonen@lempaala.fi, puh. 050 383 9076.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se

1. merkitsee tiedoksi ilmoitukset valtuustoryhmien muodostamisesta ja valtuuston puheenjohtajan hyväksymän valtuustoryhmien istumajärjestyksen;
2. käsittelee ilmoitetut valtuustoryhmien nimet.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 27.08.2025 § 92

Kunnanhallitus	§ 242	18.08.2025
Kunnanvaltuusto	§ 92	27.08.2025
Kunnanhallitus	§ 167	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 58	30.09.2026

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto

1. merkitsee tiedoksi ilmoitukset valtuustoryhmien muodostamisesta ja valtuuston puheenjohtajan hyväksymän valtuustoryhmien istumajärjestyksen;
2. käsittelee ilmoitetut valtuustoryhmien nimet.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Hallintopalvelut, kunnan johtoryhmä

Kunnanhallitus 17.08.2026 § 167

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 13. luvun 90 §:ssä määrätään valtuustoryhmän muodostamisesta ja valtuustoryhmän nimestä.

Hallintosäännön 13. luvun 90 §:n mukaan valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Hallintosäännön 13. luvun 92 §:n mukaan valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

SDP:n valtuustoryhmä on ilmoittanut muutoksista järjestäytymisessä ja valtuuston istumajärjestyksessä 11.6.2026 – 31.5.2027 väliselle ajalle.

Lempäälän Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä:

puheenjohtaja: Hanna Kairimo
varapuheenjohtaja: Milla Vanhatalo
sihteeri: Carita Ojala

Oheisaineisto (ei julkaista): valtuuston istumajärjestys

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 383 9076, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus	§ 242	18.08.2025
Kunnanvaltuusto	§ 92	27.08.2025
Kunnanhallitus	§ 167	17.08.2026
Kunnanvaltuusto	§ 58	30.09.2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi ilmoituksen valtuustoryhmän muutoksesta ja valtuuston puheenjohtajan hyväksymän valtuustoryhmien istumajärjestyksen.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

Kunnan johtoryhmä

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 58
559/00.00.01/2025

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi ilmoituksen valtuustoryhmän muutoksesta ja valtuuston puheenjohtajan hyväksymän valtuustoryhmien istumajärjestyksen.

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedoksi ilmoituksen valtuustoryhmän muutoksesta ja valtuuston puheenjohtajan hyväksymän valtuustoryhmien istumajärjestyksen.

Tiedoksi

Hallintopalvelut

Valtuustoaloitteet

Kunnanvaltuusto 30.09.2026 § 59
770/09.00/2026

Lempäälän kunnan hallintosäännön 16 luvun 127 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Hallintosäännön 18 luvun 156 §:n mukaan aloitteen käsittelee 8 kuukauden kuluessa se viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa.

Kunnanvaltuusto vastaanotti kokouksessa seuraavat valtuustoaloitteet:

Pasi Haapaniemi jätti Keskustan valtuustoryhmän valmisteleman ja 21 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Valtuustoaloite: Uuden veneenlaskupaikan rakentaminen Pyhäjärven rantaan"

Jaakko Ikonen jätti Lempäälän kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän valmisteleman ja 27 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Valtuustoaloite: Lempäälään varautumisen ja arjen turvallisuuden teemaviikko"

Jani Saikkonen jätti Perussuomalaisten valtuustoryhmän valmisteleman ja 18 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen "Valtuustoaloite: Lempäälän kylien elinvoiman vahvistaminen ja helpon asumisen mahdollistaminen koko kunnan alueella"

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteet kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 46, § 47, § 51, § 52, § 53, § 54, § 57, § 58, § 59

MUUTOKSENHAKUKIELTO §

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 48, § 49, § 50, § 55, § 56**KUNNALLISVALITUS §**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Paperinen valituskirjelmä on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kirjeitse tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tiedoksisaanti kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksestä

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäville tietoverkkoon.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Yhteystiedot

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Puhelinnumero 029 56 42210
Faksi 029 56 42269
sähköposti hameenlinna.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00–16.15

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja sähköposti, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksusta löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta.